

De Crisismaatregel (CM) in de Wet Verplichte GGZ

Werkproces, rollen en aandachtspunten

Ketenconferentie 14 maart

OPENBAAR MINISTERIE

Welke partijen in de keten zijn primair betrokken bij de CM?

- De betrokkene zelf
- De psychiater
- De Officier van Justitie
- De burgemeester
- Advocaat
- PVP
- Zorgaanbieder
- Zorgverantwoordelijke
- Geneesheer-directeur

Waar gaan we het over hebben?

- ▶ Inleiding. Wat is de CM (Crisismaatregel)?
- ▶ Wat verandert er met de Wvvgz?
- ▶ Wat zijn de criteria voor inzet CM?
- ▶ Hoe ziet het werkproces eruit?
- ▶ Vragen?

Inleiding. Wat is de CM?

- Biedt mogelijkheid om onmiddellijk verplichte (psychische) zorg te verlenen
- Alleen als uiterste middel bij onmiddellijk dreigend ernstig nadeel als gevolg van een psychische stoornis
- Opgelegd door burgemeester
- Op basis van medische verklaring door een psychiater
- OvJ kan informatie geven over eerdere maatregelen of relevante politie/justitie gegevens
- Mogelijkheid om een PVP in te schakelen
- Binnen 24 uur een advocaat
- CM duurt maximaal 3 dagen

Wat verandert er met de komst van de Wvggz?

1. De IBS wordt Crisismaatregel (CM)
2. De criteria worden herdefinieerd. Gevaar wordt 'ernstig nadeel'
3. Verplichte zorg wordt mogelijk vóór crisismaatregel (max 18 uur)
4. BM kan zelf CM werkproces in gang zetten
5. Alleen een psychiater kan de medische verklaring afgeven
6. BM kan afwijken van (negatief) advies van psychiater
7. Verplichte zorg kan ook ambulante zijn
8. De betrokkene moet, indien mogelijk, in de gelegenheid zijn gesteld door de burgemeester om te worden gehoord
9. De vormen van verplichte zorg moet worden vermeld in de CM
10. Melding aan PVP mogelijk.
11. Beroepsmogelijkheid (voor schadevergoeding)
12. BM krijgt signaal als opname voortijdig wordt beëindigd (8.18.3)
13. BM kan bij uitvoering hulp van de politie inroepen (8.1.5)

De criteria voor een CM

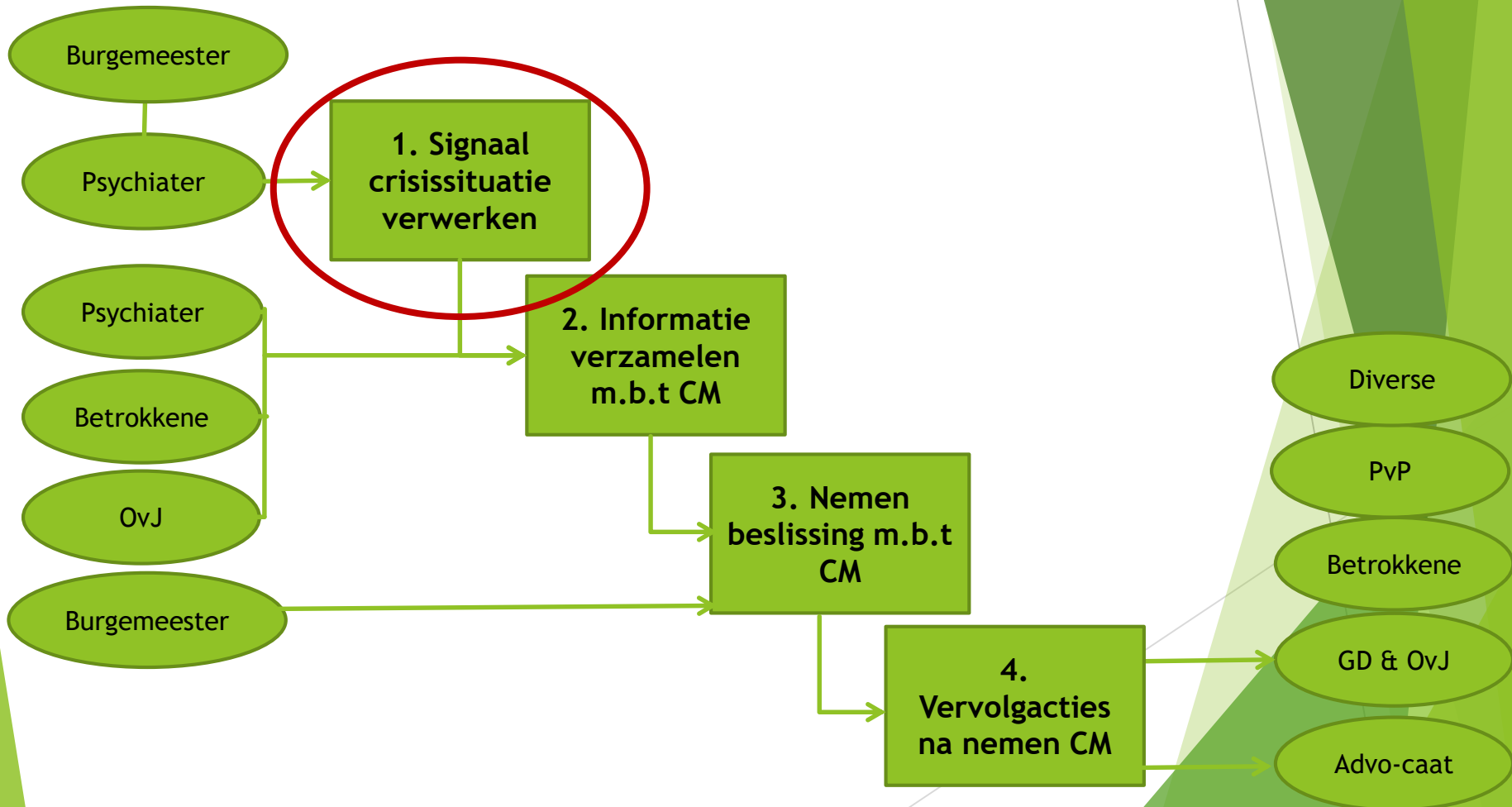
- ▶ **BM kan een crisismaatregel nemen als (én-én)**
  - a. er onmiddellijk dreigend ernstig nadeel is;
  - b. er een ernstig vermoeden bestaat dat het gedrag van een persoon als gevolg van een (vermoeden van een) psychische stoornis dit dreigend ernstig nadeel veroorzaakt;
  - c. met de crisismaatregel het ernstig nadeel kan worden weggenomen;
  - d. de crisissituatie dermate ernstig is dat de procedure voor een zorgmachtiging niet kan worden afgewacht; en
  - e. er verzet is als bedoeld in artikel 1:4 tegen zorg.

Informatievoorziening bij CM

- BOPZ-Online wordt door firma Khonraad doorontwikkeld tot een CM-systeem dat conform de Wvggz werkt.
- Interactie met psychiater verloopt via Khonraad
- Verwerken informatie en medische verklaring, en maken CM verloopt via het systeem
- Ontwikkeling van een koppelvlak tussen CM-systeem (Khonraad) en het OM
- Terugval optie: beveiligde mail. Eventueel via Khonraad Berichten Box

Hoofdlijn werkproces Crisismaatregel

1. Signaal crisissituatie verwerken

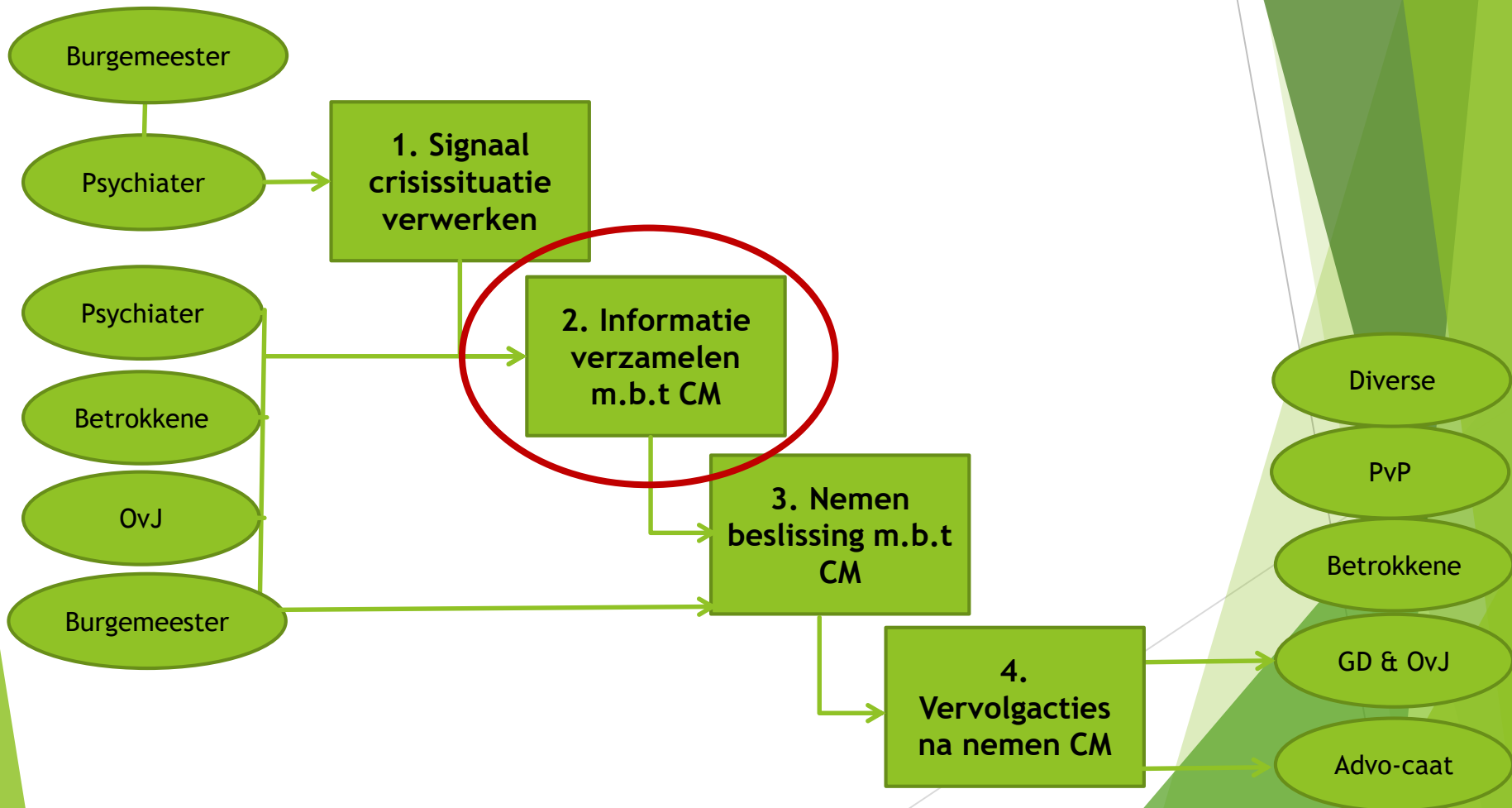

Tijdelijke verplichte zorg voorafgaand aan CM.

- ▶ Als redelijkerwijs kan worden verondersteld dat een CM zal worden genomen en alleen als uiterst middel
- ▶ Uitsluitend gedurende de periode die nodig is voor de procedure CM
- ▶ Maximaal 18 uur, niet meer dan 12 uur na onderzoek van psychiater ihkv medische verklaring
- ▶ Bevoegd tot tijdelijke verplichte zorg (waaronder ook vrijheidsontneming en vervoer naar tijdelijk verblijf) zijn: ambulancepersoneel, zorgaanbieder, GD, zorgverantwoordelijke, ambtenaar van politie
- ▶ Tijdelijk verblijf bij politie/marechaussee alleen indien betrokkene wordt verdacht van een strafbaar feit.

2. Informatie verzamelen m.b.t CM

Psychiater kan OM vragen om politie/justitie gegevens

- ▶ Nieuw onder de Wvggz (artikel 7:1 lid 5 Wvggz)
- ▶ OM verstrekt op aanvraag van de psychiater relevante politie en strafvorderlijke justitiële gegevens t.b.v. beoordeling ernstig nadeel
- ▶ OM verzoekt politie om politiemutaties
- ▶ De OvJ toets op relevantie voor ernstig nadeel
- ▶ Verstrekking kan achterwege blijven als strafrechtelijk onderzoek zich hiertegen verzet

De psychiater stelt inhoud van de medische verklaring op

- Gegevens betrokkene
- Gegevens psychiater
- Geraadpleegde hulpverleners
- Gegevens over het psychiatrisch onderzoek, w.o.
  - Actuele gezondheidstoestand en (voorlopige) diagnose
  - Beschrijving van het onmiddellijk dreigend ernstig nadeel
  - Relatie tussen psychische stoornis en het ernstig nadeel
  - De (verplichte) zorg nodig om het nadeel weg te nemen
- Is er sprake van verzet
- Verklaring en ondertekening

Welke zorg mag verleend worden?

- ▶ toedienen van vocht, voeding en medicatie, medische controles en handelingen
- ▶ beperken van de bewegingsvrijheid;
- ▶ insluiten;
- ▶ uitoefenen van toezicht op betrokkene;
- ▶ onderzoek aan kleding of lichaam;
- ▶ onderzoek van de woon- of verblijfsruimte op gedrag-beïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen;
- ▶ controleren op de aanwezigheid van gedrag-beïnvloedende middelen;
- ▶ beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten (communicatiemiddel);
- ▶ beperken van het recht op het ontvangen van bezoek;
- ▶ opnemen in een accommodatie;
- ▶ overbrengen naar een plaats die geschikt is voor tijdelijk verblijf

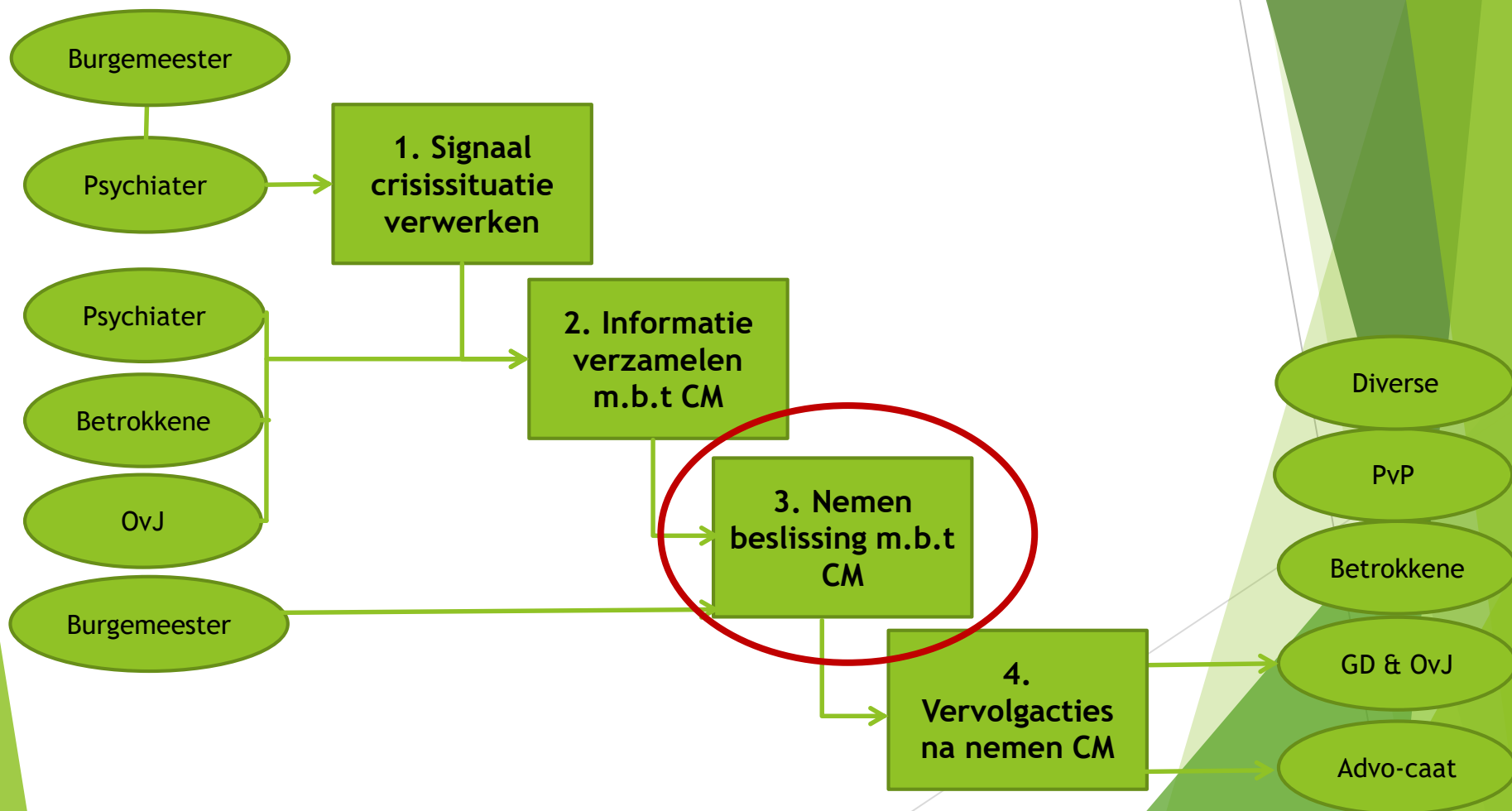
De burgemeester: Horen van betrokkene

- De burgemeester moet zorgen dat betrokkene zo mogelijk gehoord kan worden. Doel: zienswijze betrokkene naar voren laten komen, zodat deze meegewogen kan worden.
- Het horen biedt ook de kans de betrokkene te vragen of zijn gegevens met de PVP gedeeld kunnen worden
- Burgemeester kan horen breder “mandateren”, ook aan iemand buiten de gemeente cq een andere dan een gemeenteambtenaar.
- Beleidsvrijheid voor gemeente, obv bijvoorbeeld beschikbare competenties, financiën / bekostiging en onafhankelijke instantie.
- Indien er niet gehoord kan worden (bijv als betrokkene niet aanspreekbaar is) moet dit gemotiveerd worden in de beschikking.
- Gebruik bijv. crisiskaart om ook voorkeuren te achterhalen.

Burgemeester kan OM historie vragen

- ▶ Nieuw onder de Wvggz (artikel 7:1 lid 4 Wvggz)
- ▶ OM verstrekt op aanvraag van de burgemeester gegevens over eerder afgegeven:
  - ▶ Voortzetting IBS (BOPZ)
  - ▶ Rechterlijke machtiging (BOPZ)
  - ▶ Crisismaatregel (Wvggz)
  - ▶ Voortzetting crisismaatregel (Wvggz)
  - ▶ Zorgmachtiging (Wvggz)
- ▶ Historie tot één jaar terug

3. Nemen beslissing m.b.t CM

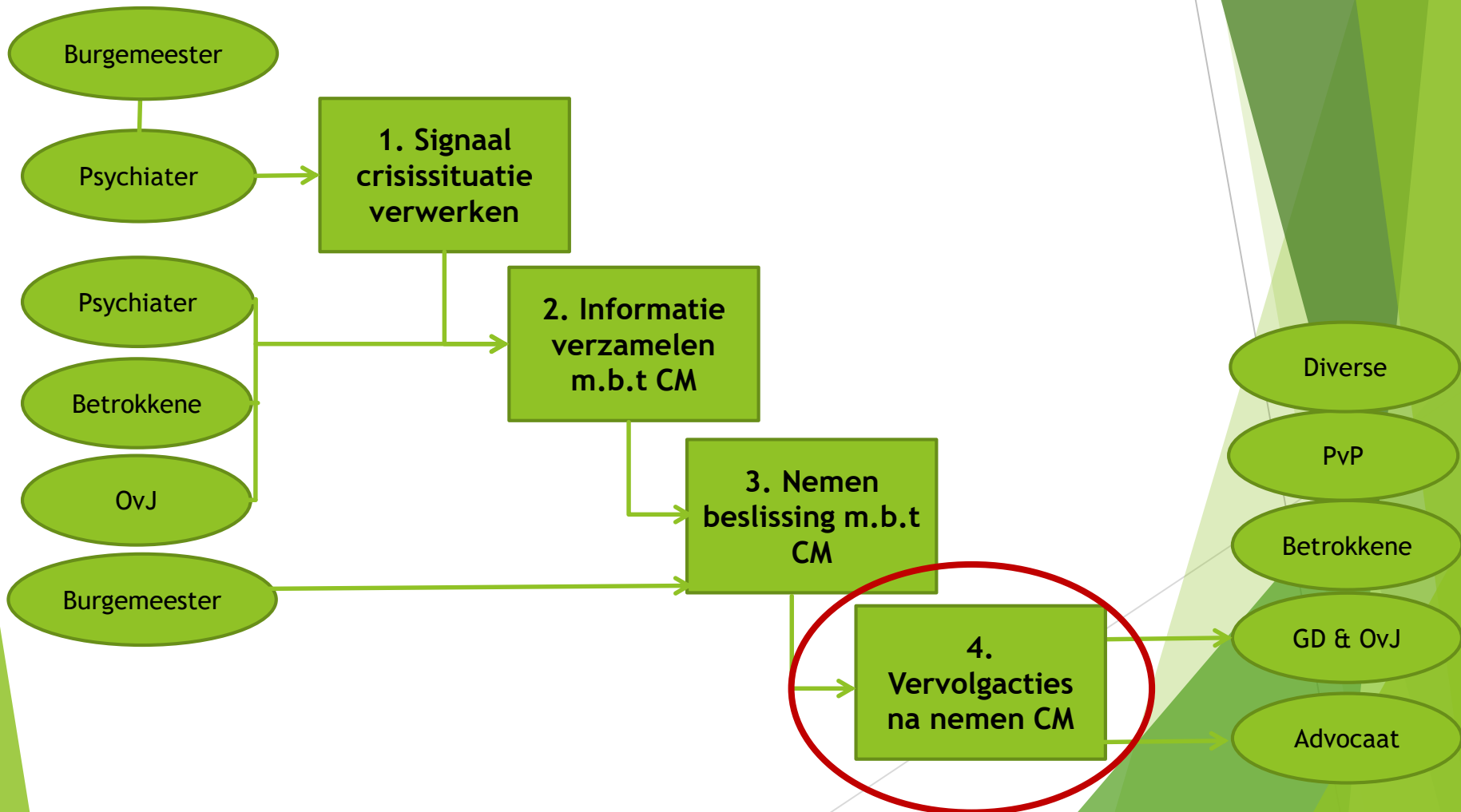
Nemen beslissing mbt CM

- ▶ De BM krijgt een melding via het CM-systeem en gaat na of voldaan is aan de criteria voor een CM.
- ▶ Indien de BM een CM neemt:
  - BM bepaalt de geldigheidsduur van de crisismaatregel, die ten hoogste drie dagen bedraagt
  - BM stelt via Khonraad infoproduct 'Beslissing tot nemen CM' op

Inhoud van de CM

- De BM vermeldt in de maatregel in elk geval:
  1. Gegevens betrokkene
  2. Noodzakelijke zorg om de crisis af te wenden
  3. Zorgaanbieder die de zorg zal verlenen
  4. Is betrokkene gehoord?
  5. Mogelijkheid van advies en bijstand PVP
  6. Mogelijkheid van beroep
  7. Geldigheidsduur van de maatregel
- BM zorgt binnen 24 uur voor een advocaat, tenzij betrokkene dat niet wil
- BM verstrekt persoonsgegevens aan PVP (indien toestemming betrokkene) en zorgaanbieder

4. Vervolgacties na nemen CM

Vervolgacties na nemen CM (1)

Informereren betrokkenen

- ▶ Automatisch via Khonraad: De BM stuurt onverwijld een afschrift van zijn beslissing tot het nemen van een crisismaatregel en de afgegeven medische verklaring aan betrokkene, de advocaat, de geneesheer-directeur, de inspectie, de OvJ, en voor zover aanwezig de vertegenwoordiger en de gezinsvoogdijwerker.
- ▶ BM wijst betrokkene op recht van beroep.
- ▶ NB Wordt opgenomen als tekst in CM.
- ▶ De burgemeester draagt ervoor zorg dat de zorgaanbieder ten behoeve van de verplichting, bedoeld in artikel 8:25, de afgegeven medische verklaring ontvangt.

Tenuitvoerlegging door zorgaanbieder, GD & zorgverantwoordelijke

- ▶ BM gaat binnen 24 uur na afgifte over tot tenuitvoerlegging van CM en stuurt afschrift CM aan zorgaanbieder
- ▶ Zorgaanbieder informeert betrokkene en vertegenwoordiger zsm over o.a.: de GD, zorgverantwoordelijke, mogelijkheid advies en bijstand pvp+fvp, klachtenregeling.
- ▶ Zorgverantwoordelijke neemt beslissing tot het verlenen van verplichte zorg
- ▶ GD geeft betrokkene, vertegenwoordiger en advocaat een afschrift van beslissing

Voorzetting crisismaatregel

- ▶ Vergelijkbaar voortzetting IBS (BOPZ)
- ▶ OvJ ontvangt afschrift crisismaatregel en medische verklaring
- ▶ OvJ toetst of grondslag nemen crisismaatregel aanwezig is
- ▶ OvJ dient verzoek voortzetting crisismaatregel in bij de rechtbank
- ▶ Rechter beslist binnen 3 dagen
- ▶ Geen mogelijkheid tot hoger beroep
- ▶ Machtiging voortzetting crisismaatregel 3 weken geldig

Einde (voortgezette) crisismaatregel

- ▶ CM vervalt indien:
  - ▶ Geldigheidsduur is verstreken, tenzij OvJ verzoekschrift voor machtiging voortzetting CM of verzoekschrift ZM heeft ingediend
  - ▶ De GD heeft besloten tot beëindiging van het verlenen van alle vormen van verplichte zorg, zonder voorwaarden of beperkingen

Vragen?

